

KLIMATBOKSLUT 2022

KORSHOLM
MUSTASAARI

Korsholms kommun
Klimatbokslut 2022

Enhet
KOMU/1286/00.07/2020

Text:
Amanda Åkersten

Layout:
Amanda Åkersten

Översättning:
Mila Ulvinen

Godkänd av
Kommunstyrelsen 24.4.2023

Finns tillgänglig på kommunens webbplats /intra

INNEHÅLL

1. Bakgrund	1
2. Uppvärmning av kommunala byggnader	2
3. Elförbrukning i kommunala fastigheter och anläggningar	2
4. Främjande av solenergi	2
5. Smart planering av framtida kontorsutrymmen	3
6. Främjande av vindkraft.....	4
7. Främja kommunal kollektivtrafik.....	4
8. Byggande av lättrafikleder	5
9. Temadagar ordnas inom den grundläggande utbildningen.....	5
10. Skolornas arbete med hållbar utveckling blir systematiskt.....	6
11. Kommuninvånarna känner till hur man agerar klimatsmart i vardagslivet	7
12. Övriga åtgärder	7
13. Statistik	8

1. Bakgrund

Finland ska vara klimatneutralt före år 2035 och bli världens första fossilfria välfärdssamhälle. Arbetet mot ett fossilfritt välfärdssamhälle förutsätter stora kraftanstängningar av såväl offentliga som privata aktörer.

I Korsholms kommuns klimat- och energistrategi för åren 2021–2030 dras riktlinjerna för arbetet mot ett utsläppsfritt samhälle upp. Genom deltagande i regionala, nationella och internationella projekt, samarbete med VASEK och privata företag samt ett internt, sektoröverskridande samarbete, kan kommunen ha en ledande roll då det gäller att vara en föregångskommun i klimat- och energifrågor.

Klimatbokslutet är ett dokument i vilket kommunen presenterar klimatåtgärder från det gångna året. Utgångspunkten för definierandet av dessa åtgärder är kommunens klimat- och energistrategi och de strategipunkter som finns definierade i denna. Kommunerna är inte tvingade att uppgöra klimatbokslut, Korsholm har ändå valt att göra detta de två första åren med nuvarande strategi.

2. Uppvärmning av kommunala byggnader

Strategipunkt 2.1.2

Två beslut har tagits om radhus där luftvattenvärmepumpar nu är huvudsaklig värmekälla. De gamla oljepannorna har tills vidare lämnats kvar för att kunna ta hand om topparna.

3. Elförbrukning i kommunala fastigheter och anläggningar

Strategipunkt 2.1.3

Fastighetsverket har gjort en åtgärdslista över energibesparingsåtgärder. I oktober uppmärksammades energisparveckan och man har informerat om hur användare kan spara el i kommunens fastigheter och hemma. Korsholms kommun har även fattat beslut om en lång rad [åtgärder](#) för att spara energi. Bland annat justeras tiderna för vägbelysningen och uppvärmningen i fastigheterna ses över. Även områdesbelysningen vid kommunens skolor och daghem har setts över för att spara energi.

4. Främjande av solenergi

Strategipunkt 2.1.4

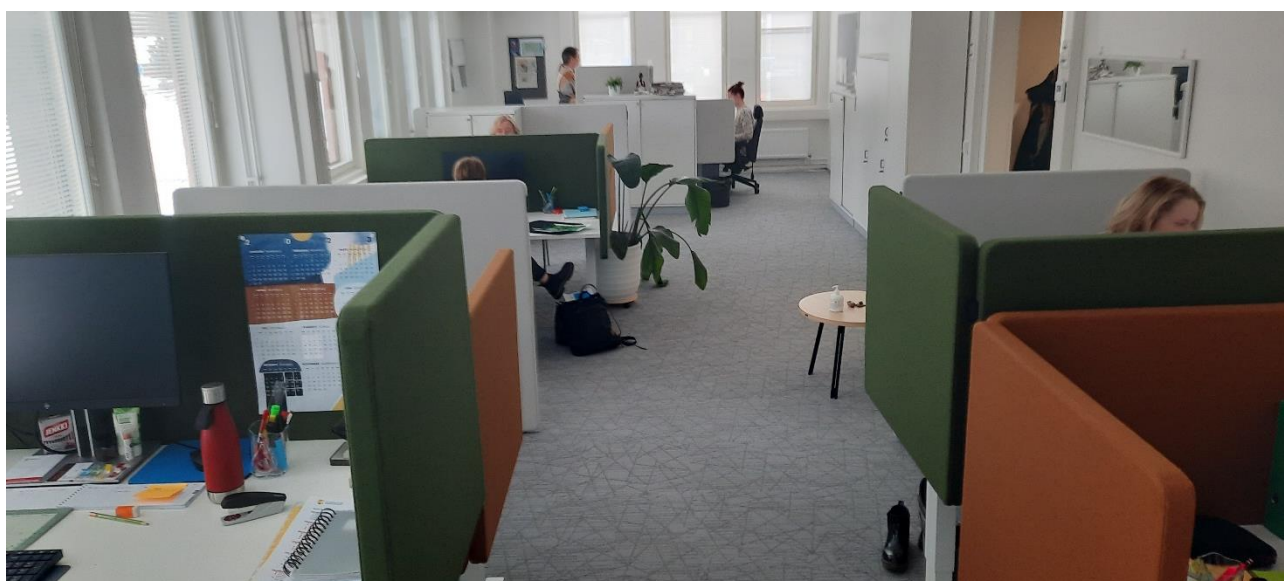
Under sommaren 2022 har ämbetshusets vattentak mot syd och sydväst fått solpaneler. Totalt handlar det om 230–250 armaturer som kommer att producera cirka 80 MWh per år. Med den mängden uppskattas koldioxidutsläppen minska med 41 000 kg per år.

5. Smart planering av framtida kontorsutrymmen

Strategipunkt 2.2.1

På bildningsavdelningen har man under 2022 testat ett system med flexibla, öppna kontorslandskap. I dessa finns några enstaka fasta arbetsstationer och flera arbetsstationer som kan användas av olika personer beroende på vem som jobbar på plats. Efter pandemin har flera valt att mestadels arbeta på distans vilket har möjliggjort flexibla lösningar.

6. Främjande av vindkraft

strategipunkt 2.2.7

Kommunen har skapat förutsättningarna för en vindkraftpark i Märkenkall som nu tagits i bruk. Vindkraftverken är uppkopplade till Finngrids nät och producerar el redan under testperioden. Vindparken omfattar 15 vindkraftverk, varav 12 finns i Korsholm, med en totalhöjd på 240 meter och sammanlagd effekt på 82,5 megawatt.

7. Främja kommunal kollektivtrafik

Strategipunkt 2.4.2

Korsholms kommuns och Vasa stads nya regionala kollektivtrafik, Lifti, inledde sin verksamhet 1.7. I och med detta fick linje 6 som trafikerar Smedsby–Stenhaga–Vasa centrum–Vasklot fler turer per dag och kör numera även på lördagar och söndagar. En annan nyhet var ibrucktagandet av Waltti-busskortet som fungerar både i Vasa och Korsholm, samt möjligheten till kontaktfri betalning. 2022 blev det också möjligt att ta till och från arbetsplatsen på Fågelberget med kollektivtrafik.

8. Byggande av lättrafikleder

Strategipunkt 2.4.5

Ett befrämjandeprogram för cykling och gång har tagits fram och fått godkänt i samhällsbyggnadsutskottet. För arbetet har erhållits statsunderstöd för mobilitetsstyrning av transport- och kommunikationsverket Traficom. Bedömningssystem samt prioritetslista över framtida projekt i kommunal regi är behandlad i samhällsbyggnadsutskottet och utförandet sker i enlighet med listan och tillgången på beviljade medel för ändamålet. Trafik och transporter ger betydande utsläpp av koldioxid och andra föroreningar som påverkar klimatet och hälsan negativt. Statistik påvisar att vägtrafiken är den största enskilda utsläppsfaktorn i kommunen då närapå en tredjedel av utsläppen kan härledas till denna. Genom utbyggnaden av lätta trafikleder kan man minska beroendet av biltrafik.

9. Temadagar ordnas inom den grundläggande utbildningen

Strategipunkt 2.5.1

Korsholms kommun har aktivt deltagit i hållbarhetsveckan i Österbotten 26.9-2.10 2022. Exempel på evenemang som ordnades var ett hållbarhetsevenemang i samarbete med Stormossen där eleverna fick möjlighet att testa sina kunskaper i sortering och samtidigt spela ett sorteringsmobilspele. Daghemmen och skolorna ordnade också en hel del eget program för under veckan, bland annat skräpplockning och fokus på att minska matsvinnet. Genom att delta i hållbarhetsveckan fick bildningen synlighet för sitt hållbarhetsarbete.

10. Skolornas arbete med hållbar utveckling blir systematiskt

Strategipunkt 2.5.3

Arbetet med bildningens klimatstrategi görs inom projekt "Hack the climate" i samarbete med elever och lärare. Kommunen har fått drygt 150 000 € i understöd för projektet från Utbildningsstyrelsen, Svenska folkskolans vänner och Svenska kulturfonden. Projektet inbegriper allt från småbarnspedagogik till gymnasiet. Ett lärarteam med representanter från olika skolor och stadier utformar material som kan användas i skolorna och skapar en lärtig för hållbar utveckling. Varje skola skapar ett klimatteam där eleverna ska ha möjlighet att engagera sig i hållbarhetsfrågor. Klimatteamerna ska börja mötas regelbundet till s.k. hackathon för att lösa olika lokala klimatutmaningar i samarbete med företag och tredje sektor. I projektet ingår även kompetensutveckling för personalen inom detta område.

Foto: Sonja Finholm

11. Kommuninvånarna känner till hur man agerar klimatsmart i vardagslivet

Strategipunkt 2.5.2

Korsholms vuxeninstitut ordnar regelbundet kurser inom hållbar utveckling och målsättningen i klimat- och energistrategin är att vuxeninstitutet håller tio kurser årligen på temat. Målet uppnåddes med råge 2022 när hela 39 kurser tangerade temat.

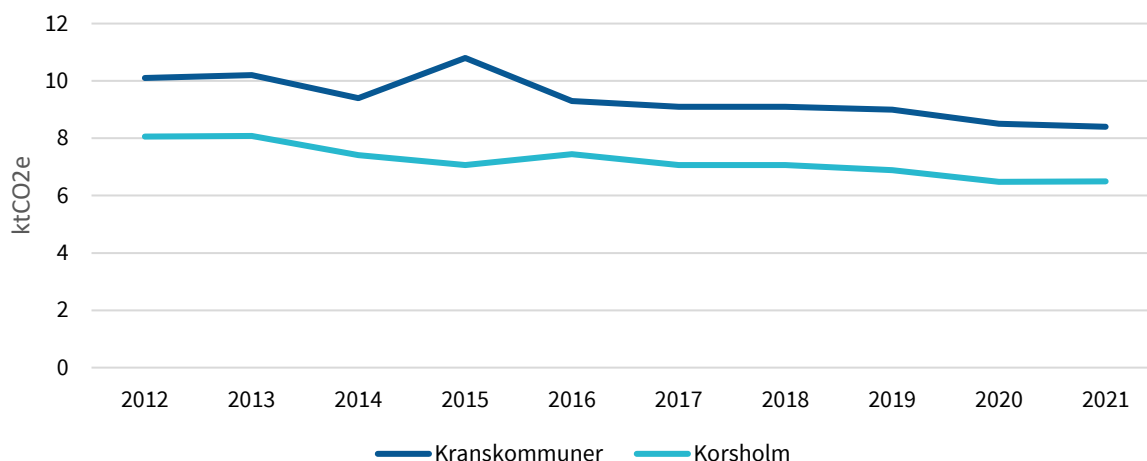

12. Övriga åtgärder

- ✓ Cirka hälften av de 12 tomterna för cirkulär ekonomi är reserverade
- ✓ Detaljplaneändring för Westenergys område har påbörjats för att möjliggöra produktion av syntetisk metan. I tillverkningen av syntetisk metan tas koldioxid tillvara
- ✓ Integrationen använder långt återanvänt material då lägenheter inreds
- ✓ Fritid och kultur lånar ut idrottsutrustning till skolor och daghem och biblioteket har ett sportotek för privatpersoner; käpphästar, hinder och padelklubbor populärast
- ✓ En utrustningspool har inrättats där skolor och daghem kan boka till exempel robotar och VR-utrustning
- ✓ Korsholm deltog i den nationella cykelkampanjen Kilometrikisa 1–22.9
- ✓ En fastighetsstrategi håller på att utarbetas. Strategin innehåller målsättningar gällande fastighetsmassan och samarbete mellan sektorerna, samt en indelning av alla kommunens fastigheter i fem portföljer.

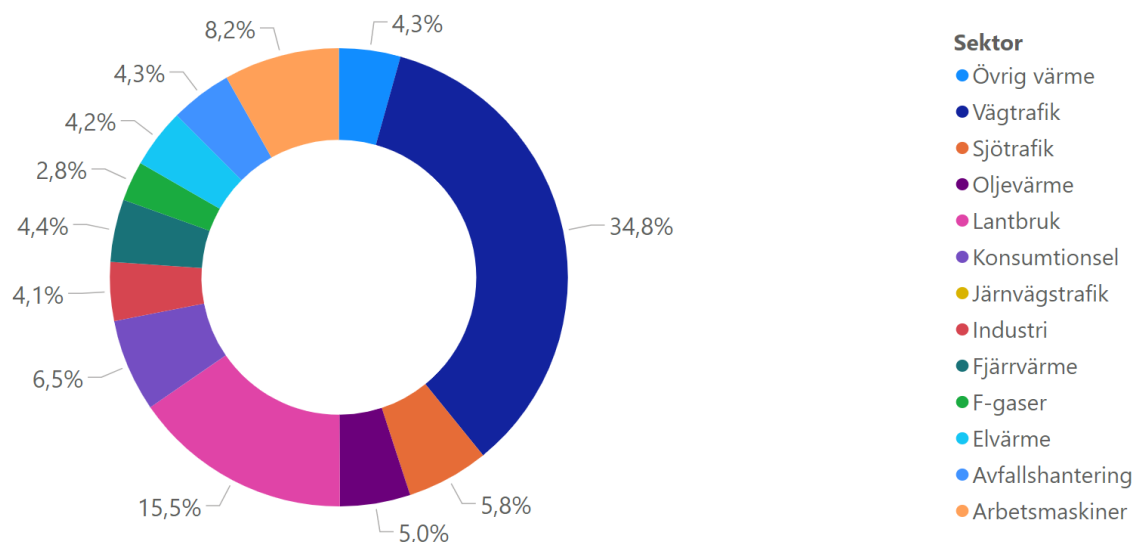
13. Statistik

Utsläpp per invånare 2012–2021*

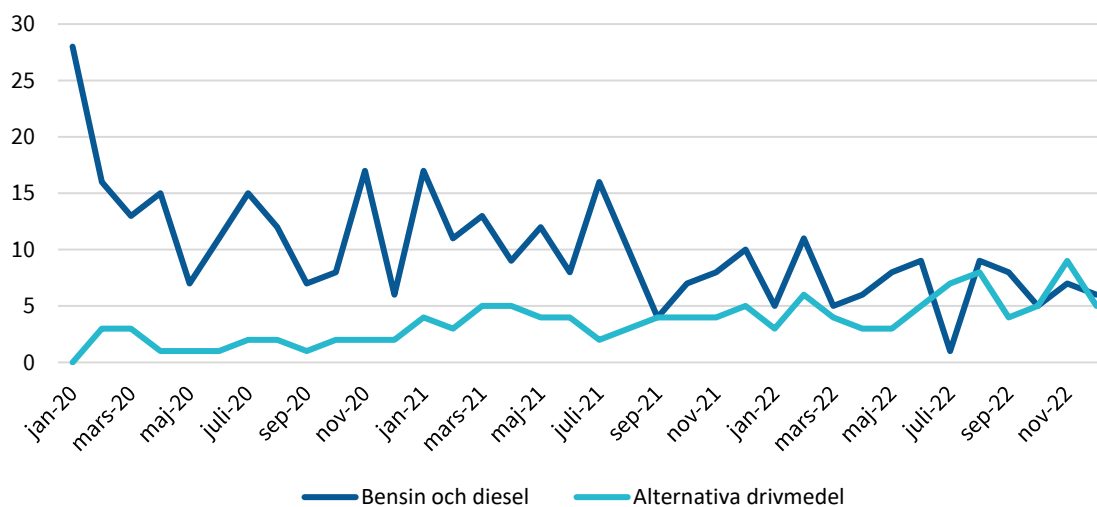
Koldioxidutsläppen per invånare i Korsholm har sjunkit med 19 procent sedan 2012. Utsläppen per invånare i Korsholm ligger på en jämförelsevis låg nivå.

Olika sektors andel av ktCO2e utsläppen i Korsholm 2021

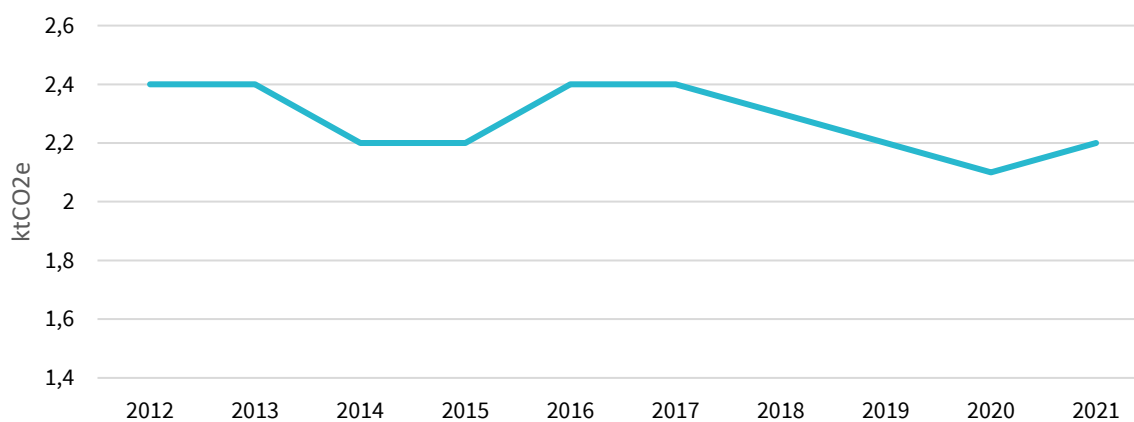

Vägtrafiken står för 34,8 procent av utsläppen och är den största utsläppsposten i Korsholm. Under ett par månader 2022 steg dock antalet nyregistrerade hybrid- och elbilar över antalet nyregistrerade bensin- och dieslbilar. För att minska på utsläppen från trafiken vore det viktigt att försnabba förnyandet av bilparken. Nu förnyas bilparken långsamt.

Antalet nyregistrerade bilar enligt drivmedel januari 2020-november 2022

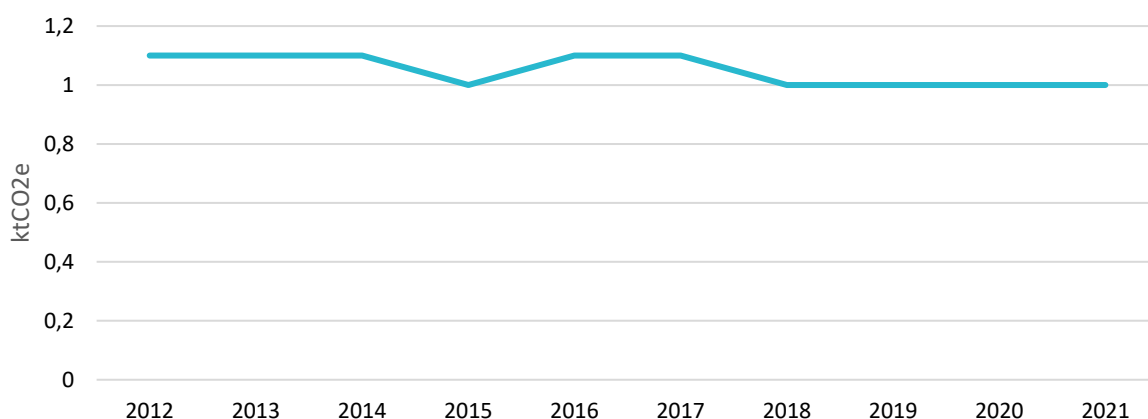

Utsläpp per invånare från vägtrafiken i Korsholm 2012–2021

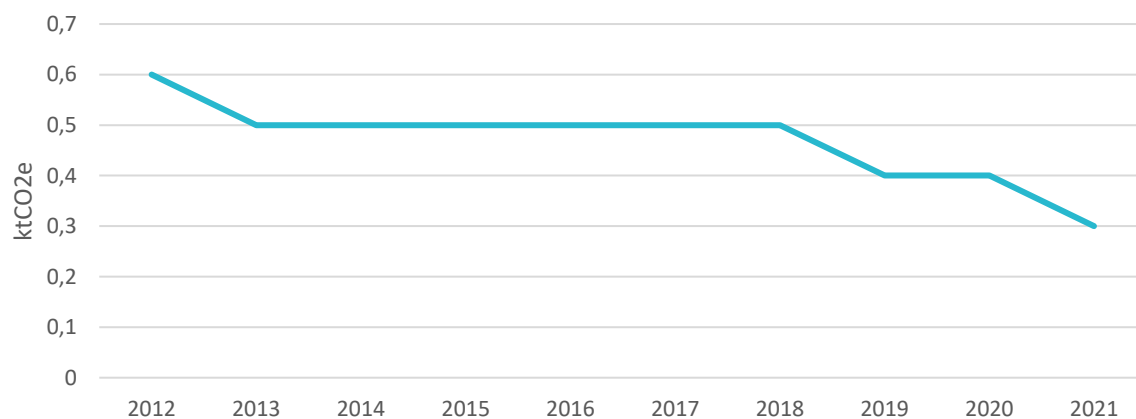
Vägtrafiken är fortsättningsvis Korsholms största koldioxidutsläppskälla och utsläppen från vägtrafiken är fortfarande på i stort sett samma nivå som år 2014 och 2015. Den näst största utsläppskällan i Korsholm är lantbruket.

Utsläpp per invånare från lantbruket i Korsholm 2012–2021

Inom lantbrukssektorn har det skett minskningar i utsläppen senaste 10 åren, men dessa är väldigt små. Precis som med vägtrafiken visar siffrorna att utsläppen från lantbruket är på i princip samma nivå 2021 som de var 2015.

Utsläpp per invånare från oljevärme i Korsholm 2012–2021

Utsläppen per invånare från oljevärmens var 50 procent lägre 2021 än 2012. Under samma tid har utsläppen per person från elvärme minskat med 40 procent.

Korsholms kommun
2023

* Utsläppen för genomfartstrafik 2021 fattas i statistiken. För att möjliggöra jämförelse med tidigare år har värdet för genomfartstrafikens utsläpp 2020 adderats till utsläppsvärdet 2021.

KORSHOLM
MUSTASAARI